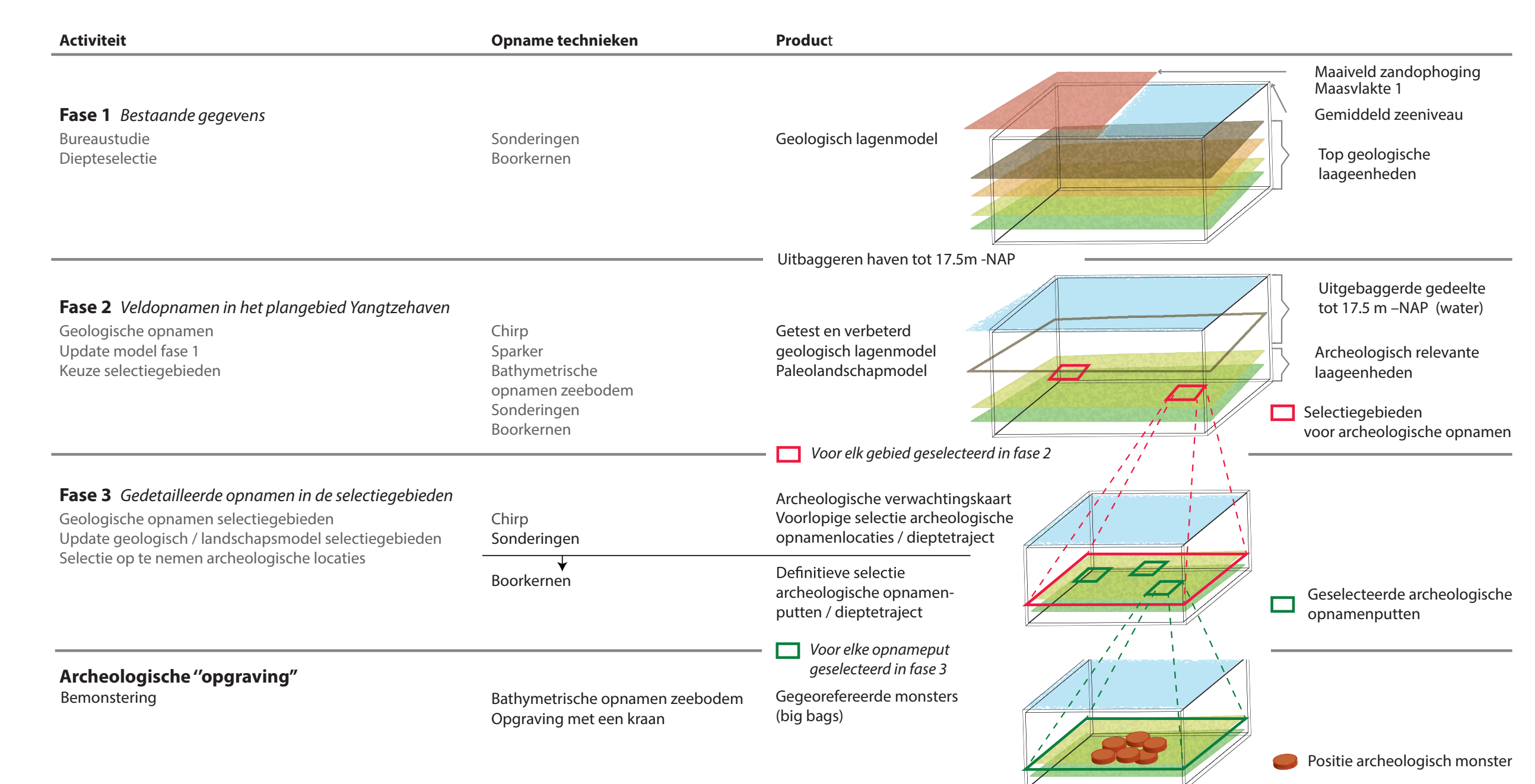

Stapsgewijze geogenetische aanpak voor onderwater archeologie

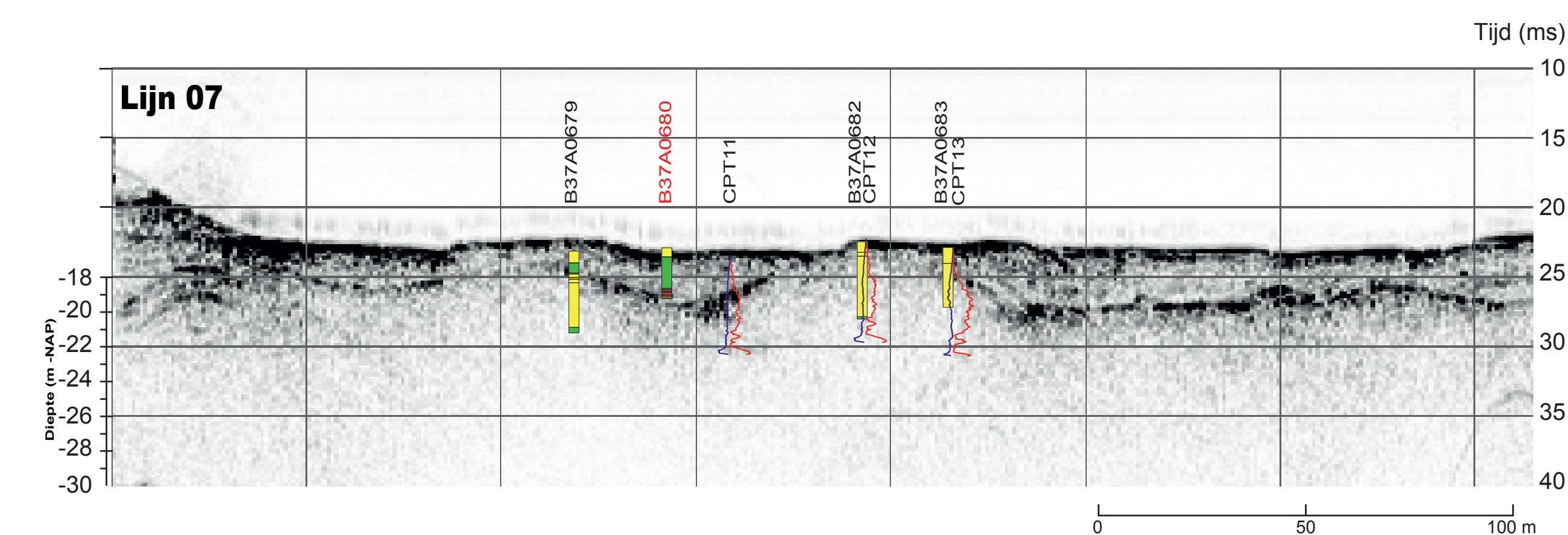
Haven van Rotterdam, Maasvlakte, Nederland

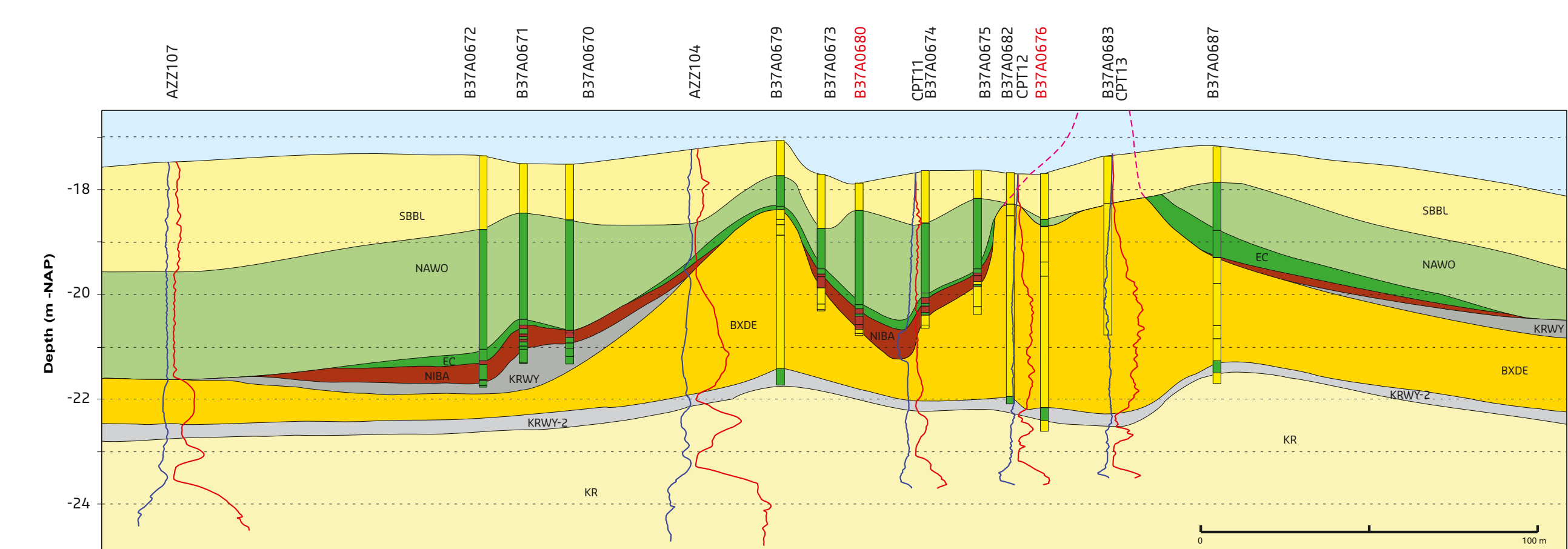
Schematische weergave van de stapsgewijze aanpak voor geogenetisch onderzoek voor onderwater archeologie.

Ligging van het Yangtzekanaal in de Maasvlakte, Haven van Rotterdam, Nederland. Het lichtgroene deel geeft de nieuwe Maasvlakte aan, waar het Yangtzekanaal uitgegraven is tot een diepte van 20 m onder de zeespiegel (foto: Aeroview)

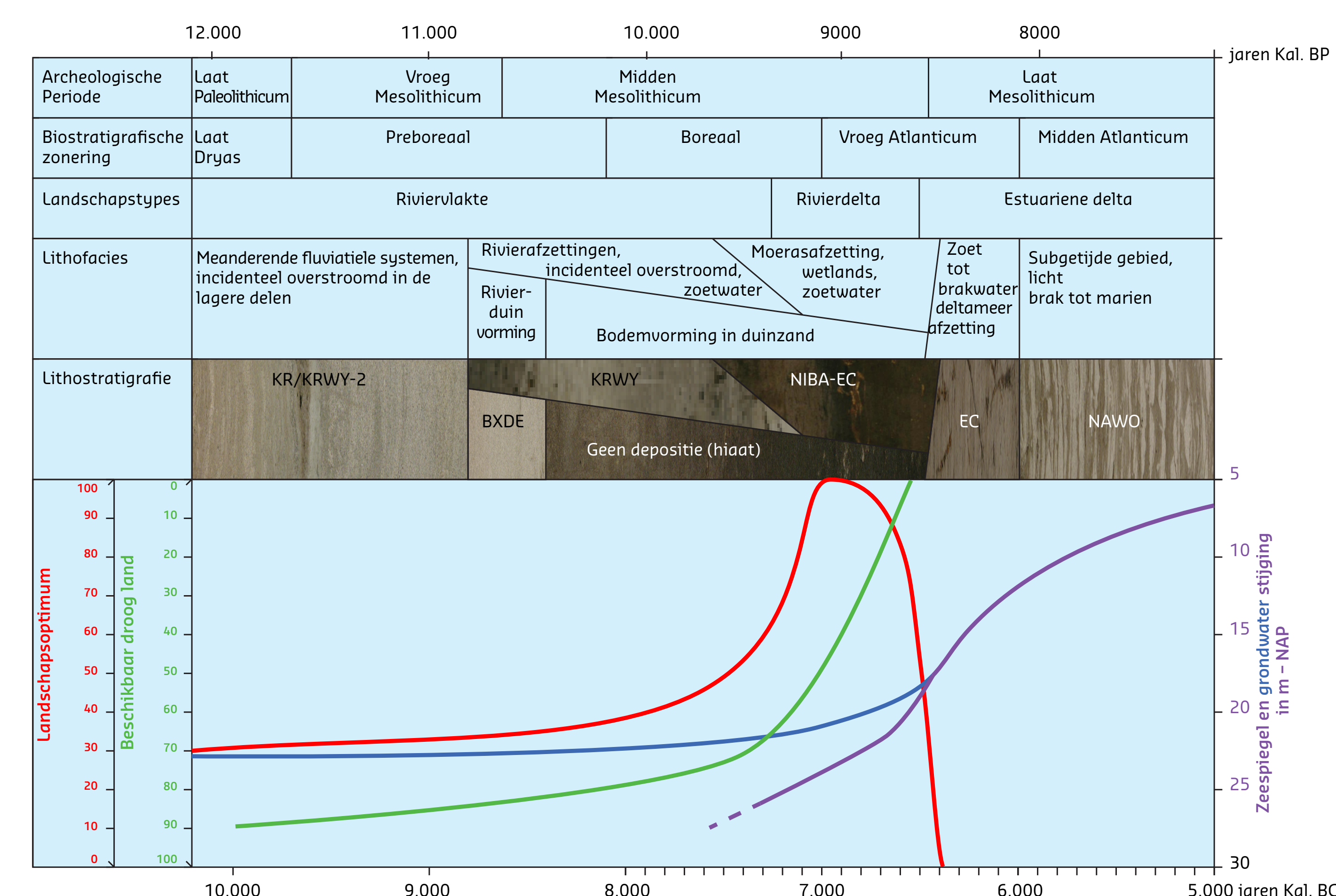

Voorbeeld van een seismische opname met boringen en sonderingen. In het midden zijn twee rivierduinen te zien.

Geologische dwarsdoorsnede van oost naar west. Het westelijke duin is geërodeerd. De kuil tussen de twee duinen is opgevuld met veen en klei.

Codering formaties
SBBL: Southern Bight Formatie, laagpakket van Blich Bank; NAWO: Formatie van Naaldwijk, laagpakket van Wormer; EC: Formatie van Echtern; NIBA-EC: Formatie van Nieuwkoop, Basisveen; KRWY: Formatie van Krefthenhe, laagpakket van Wychen; BXDE: Formatie van Boxtel, laagpakket van Delwijnen; KRWY-2: Formatie van Krefthenhe, laagpakket van Wychen, laag onder BXDE; KR: Formatie van Krefthenhe.

Synthese van de lithostratigrafie, sedimentaire afzettingenmilieus, droog landoppervlak, zeespiegelcurve en grondwaterstand curve. Rond 9000 BC lag het onderzoeksgebied in de voornamelijk nog droge rivierlakte van de Rijn en Maas. Af en toe overstromde het land bij extreem hoog water in de rivier. Een groot deel van het gebied veranderde na 7250 BC in wetlands die voor een aanzienlijk deel permanent onder water stonden. De oppervlakte aan droog gebied nam hiermee af (groene curve). Archeologische vondsten zijn vanaf die tijd geconcentreerd in het overgebleven droog liggende gebied. De rivierduinen waren optimale woonlocaties voor de Midden Mesolithische mens, waar de kans op het vinden van archeologische resten groot is (rode curve). Het bewoonbare gebied op het duin nam door de stijgende zeespiegel (paarse curve) steeds verder af. Rond 6500 BC verdrong het land definitief.

Van boven naar onder: Bemonstering van sedimenten van rivierduin, archeologische selectie van gezeefd materiaal en resulterende archeologische vondsten. (foto's: Deltares en BOOR).